

Europos Parlamento (EP) ir ES Tarybos derybininkai ketvirtadienį pasiekė susitarimą dėl 672,5 mlrd. eurų dydžio priemonės, skirtos padėti ES šalims įveikti pandemijos sukeltą krizę.

Sutarta dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo priemonės tikslų, finansavimo taisyklių bei terminų. Kiekviena valstybė turės pristatyti ekonomikos gaivinimo planą, orientuotą į šešis svarbius ES politikos tikslus: ekonomikos žalinimą ir biologinės įvairovės išsaugojimą, skaitmeninimą, ekonominę sanglaudą ir konkurencingumą, socialinę ir teritorinę sanglaudą, institucijų pasirengimą reaguoti į krizes, taip pat švietimą ir jaunimo įgūdžių tobulinimą. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo priemonės lėšos bus prieinamos valstybėms, gerbiančioms teisės viršenybės principą bei kitas pagrindines ES vertybes.

Bent 37 proc. valstybių planuose numatytų lėšų turės būti nukreiptos kovai su klimato kaita, o bent 20 proc. – skaitmeninimui. Šie planai privalės turėti ilgalaikį socialinį ir ekonominį poveikį, taip pat numatyti visapusiškas reformas ir tvirtą investicijų paketą. Be to, valstybių vykdomos priemonės ir projektai negalės reikšmingai pakenkti aplinkosaugos tikslams.

672,5 mlrd. eurų dydžio dotacijos ir paskolos bus prieinamos projektams, vykdomiems nuo 2020 m. vasario 1 d. Finansavimą bus galima gauti trejus metus, o ES šalių vyriausybės galės paprašyti savo projektams iki 13 proc. lėšų iš anksto. Visi mokėjimai valstybėms turės būti atlikti iki 2026 m. gruodžio 31 d.

EP komitetai galės kartą per du mėnesius pakviesti Europos Komisijos atstovą aptarti ES atsigavimo raidą ir priemonės tikslų įgyvendinimą valstybėse. Kad palengvintų šią diskusiją, Komisija vienu metu perduos valstybių planus Parlamentui ir ES Tarybai. Ji taip pat turės sukurti integruotą lėšų panaudojimo stebėsenos ir informavimo sistemą.

Derybose dalyvavęs europarlamentaras Siegfried Mureşan (Europos liaudies partija, Rumunija) pasidžiaugė, kad nuo COVID-19 pandemijos pradžios Europos Parlamentas veikė konstruktyviai ir be atidėliojimų, kad padėtų valstybėms ir piliečiams kuo greičiau gauti reikiamas lėšas. Kita EP derybininkė Eider Gardiazabal Rubial (Socialistai ir demokratai, Ispanija) pažymėjo, kad ši priemonė trumpuoju laikotarpiu leis sumažinti socialinį COVID-19 krizės poveikį, o ilgesniuoju laikotarpiu ji paspartins žaliąją ir skaitmeninę transformaciją. Savo ruožtu EP narys Dragoş Pîslaru (Atnaujinkime Europą, Rumunija) sveikino numatytas investicijas į švietimą ir jaunimo įgūdžių lavinimą.

Šį susitarimą dar turės patvirtinti EP Biudžeto bei Ekonomikos ir pinigų reikalų komitetai,

taip pat visas Parlamentą plenarinėje sesijoje bei ES Taryba.

